

รายงานการวิจัย
เรื่อง

มาตรการทางกฎหมายในการกำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรม
ในประเทศไทย

The Legal Compliance of Non-Hotel Accommodation in Thailand

โดย

อาจารย์ ดร. วลัยวรรณ มธุรสปรีชากุล

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนรัตนโกสินทร์สมโภช 200 ปี
ประจำปี 2563
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง : มาตรการทางกฎหมายในการกำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมในประเทศไทย

ชื่อผู้วิจัย : อาจารย์ ดร. วลัยวรรณ มธุรสปรีชากุล

ปีที่แล้วเสร็จ : 2564

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวคิดทางกฎหมายและทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลธุรกิจที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรม 2) เพื่อศึกษาหลักกฎหมายในประเทศไทย กฎหมายประเทศญี่ปุ่นและกฎหมายประเทศออสเตรเลียที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลธุรกิจที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรม 3) เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบหลักกฎหมายที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลธุรกิจที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมในประเทศไทย ประเทศญี่ปุ่นและประเทศออสเตรเลีย 4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมการกำกับดูแลธุรกิจการปล่อยธุรกิจที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมในประเทศไทย 5) เพื่อเสนอมาตรการทางกฎหมายในการกำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมในประเทศไทย วิธีการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed method) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้การวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้องและการจัดประชุมกลุ่มย่อย จำนวน 11 คน ในส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามประชาชนทั่วไปจำนวน 400 คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า 1) แนวคิดทางกฎหมายและทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้แก่ แนวคิดเศรษฐกิจแบ่งปันแนวคิดวัณระยะห่างทางสังคม หลักการการควบคุมดูแลสิ่งแวดล้อม และแนวคิดในการคุ้มครองผู้บริโภค 2) หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องของไทยได้แก่ พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 และ ข้อ 1 ของกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 พบว่ามีกฎหมายเพื่อนำมาใช้ในการกำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมแต่ไม่ปรากฏมาตรการทางกฎหมายที่มีความสำคัญต่อการประกอบธุรกิจและผู้บริโภค 3) เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบหลักกฎหมายพบว่า ประเทศญี่ปุ่นและประเทศออสเตรเลียมีกฎหมายให้สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมให้บริการที่พักชั่วคราวและมีมาตรการที่ใช้กำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมอย่างชัดเจน ครอบคลุมตลอดจนการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ 4) ผลความคิดเห็นของประชาชนและผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมการกำกับดูแลธุรกิจการปล่อยธุรกิจที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมในประเทศไทยพบว่า ประเทศไทยควรมีมาตรการที่ใช้กำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมโดยคำนึงถึงด้านความปลอดภัยเป็นสำคัญ 5) ผู้วิจัยเสนอว่าควรมีมาตรการแก้ไข เพิ่มเติมในกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 เพื่อการกำกับดูแลธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรมในเรื่องความปลอดภัยต่ออาคารตลอดจนชีวิตและทรัพย์สิน การจัดการปัญหาความเดือดร้อนรำคาญของชุมชน การควบคุมดูแลสิ่งแวดล้อม การสาธารณสุขในการป้องกันโรคติดต่อ และบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ

คำสำคัญ : การกำกับดูแล มาตรการทางกฎหมาย ธุรกิจบริการที่พักชั่วคราวที่ไม่เป็นโรงแรม

Title: The Legal Compliance on Business of Non-Hotel Accommodation in Thailand

Researcher: Dr. Walaiwan Mathurotpreechakun

Year: 2021

Abstract

The objectives of this research were (1) study concepts and theories in terms of Law and economic relating to compliance for non-hotel accommodation business; (2) study essential matters of law relating to compliance for non-hotel accommodation business from Thai, Japanese, and Australian law; (3) analyze and compare the legal measures on compliance for non-hotel accommodation business from Thai, Japanese, and Australian law; (4) investigate the legal measures in order to approach compliance for Thai non-hotel accommodation business from people by using questionnaires; (5) propose appropriate legal measures in order to compliance for non-hotel accommodation business in Thailand. This research was a mixed method of qualitative and quantitative research. The data collection used in qualitative research are document search and focus group discussion were conducted with 11 key informants from the public sector, private sector, local communities, and academic experts in the area. For quantitative research, 400 questionnaires were used to collect data from people who live in Bangkok and Nontaburi province in Thailand.

The results showed that 1) concepts and theories in terms of Law and economic relating to this research such as sharing economy, social distance, environmental Management, consumer protection 2) The Hotel Act (B.E. 2547) and an exception rule of Ministerial Regulation on Types and Procedure of Hotel Business Operation (B.E. 2551) were the legal provisions to directly comply with non-hotel accommodation business. 3) A comparison between the Japanese and Australian law on non-hotel accommodation regulations found that both countries legislate the measuring compliance and enforcement of regulation. The legal measures on non-hotel accommodation business have been prescribing conditions and criteria for the entrepreneurs to utilize their business. 4) The result of the questionnaires and focus group discussions were aligned as Thailand should be provided more the legal measures on non-hotel accommodation business. In addition, legal measures of safety showed the highest score among other aspects, which are to address problems of crime, trouble in the community, and an outbreak of an infectious disease. These are the keys feature to be considered supporting the guideline and condition prescription. The researcher suggests that there should be additional legal measures for non-hotel accommodation in the Ministerial Regulation prescribing the types and rules of hotel business, B.E. 2551.

Keywords: Compliance, Legal Measures, Business of Non-Hotel Accommodation